

MOSQUEROLES. SANTA MAGDALENA, ABANS SANT MARÇAL DE BAIX

Un relat de: [Antonio Mora Vergés](#)

Anàvem el Joan Vilardell, el Pedro Mesa i 'Antonio Mora a veure una de les joies més preuades del romànic del Vallès Oriental, la gran església coneguda ara per Santa Magdalena de Mosqueroles i antigament per Sant Marçal de Baix. Aquesta església romànica, un edifici de tres naus i tres absis, fou erigida al pas del segle XI al XII pels monjos de Sant Marçal [Abadia i després priorat benedictí, situat al coll de Sant Marçal (1 100 m), entre els massissos de les Agudes i del Matagalls, a la capçalera de la Tordera, dins el municipi de Montseny (Vallès Oriental), al límit amb els de Viladrau (Osona) i Arbúcies (Selva)].

Els monjos de Sant Marçal intentaren de deixar el Montseny; volien traslladar ací (i durant un temps ho feren) el seu monestir; obligats pel bisbe de Vic a retornar al Montseny el 1104, fundaren en aquesta església, de Santa Magdalena, que restà com a dependència de Sant Marçal amb el títol de sotspriorat, uns beneficis i una confraria laïcal que fou un centre viu de devoció. En el casal veí de l'església, hi habitaren també donats [*] i ermitans.

(*) Reben aquesta denominació i també més tard la d'oblates, les persones que sense el lligam dels vots religiosos, es donaven a si mateixos, amb els seus bens en possessió a un monestir. També s'anomenaven així en el dret català, les persones que s'acollien a una casa i/o família amb el dret de viure-hi i d'ésser-hi mantingut i atès com de família, aportant-hi en canvi els seus bens presents i futurs. Actualment aquesta figura jurídica encara vigent, s'aplica en algun dels nostres Monestirs.

El 1642 es va adaptar la nau central com a capella dedicada a santa Magdalena i les naus laterals, dedicades abans a sant Marçal i a sant Gil, es destinaren a usos agrícoles.

Hi han projectes - segons ens expliquen - per executar importants obres de restauració destinades a retornar a l'edifici les seves antigues proporcions i bellesa. Ens temem que en aquesta conjuntura econòmica - dèficit, corrupció, estultícia,... - actuacions com les que necessita aquesta església de Santa Magdalena o de Sant Marçal de Baix, on llueixen unes magnífiques iuques, s'ajornin 'sine die ', i això que aquí ens trobem sense cap mena de dubte, davant d'un dels millors exemplars del romànic a Catalunya, i el millor amb diferència del Vallès Oriental.

Del que hagués sigut un monestir sols queda l'església de planta basilical de tres naus. Hi ha un absis i dues absidioles semicirculars. La nau central és més elevada que l'absis. Les naus laterals no són simètriques. La façana de ponent de construcció nova té un campanar de cadireta de dos ulls.

A la part nord-oest hi ha una construcció en runes on hi vivia el prior de la confraria establerta sota la protecció del monestir de Sant Marçal (1214).

Que la santa titular intercedeixi davant del bon Déu !!